

CHTIVÍ SVETLA II

Zborník víťazných prác autorov
z 18 literárnych súťaží na Slovensku
v roku 2008

Bratislava 2009

CHTIVÍ SVETLA II

Zborník víťazných prác autorov
z 18 literárnych súťaží na Slovensku
v roku 2008

Zostavili:

PhDr. Ján Tazberík, CSc., Peter Jaroš, Július Balco

Národné osvetové centrum, 2009

Vážení autori a čitatelia, priatelia slovenskej literatúry,

hoci poslaním literatúry nie je súťažiť, literárne súťaže majú napriek tomu veľký význam a na Slovensku aj dlhoročnú tradíciu. Sú dôležité predovšetkým pre mladých, začínajúcich spisovateľov, pretože im dávajú možnosť konfrontácie vlastnej tvorby, či už navzájom medzi sebou, alebo s názormi a radami členov odborných porôt. Takéto súťaže sú nepochybne priestorom na ich autorské dozrievanie. Už samotná účasť v súťaži môže byť motiváciou pre mladého umelca, no o to väčšia je, ak získa jeho text ocenenie. Skúsenosti nám potvrdzujú, že väčšina víťazných prác má veľmi dobrú úroveň a je škoda, ak bez väčšej pozornosti zapadnú prachom. Aj preto som veľmi rád, že opätovne vychádza zborník prác mladých autorov z literárnych súťaží na Slovensku. Možno pre viacerých to bude prvý publikačný krôčik k ich budúcim knihám, vydavateľom a čitateľom.

Marek Mad'arič
minister kultúry SR

Pestrá paleta literárných ambícií

Keď sme vlani v Národnom osvetovom centre zostavovali predchodcu tohoročného zborníka, nazvaného podľa jednej z víťazných poviedok Literárnej Senice *Chtiví svetla*, naším prvotným zámerom bolo uchovať v elektronickej podobe najkvalitnejšie výstupy z literárnych súťaží na Slovensku – básne a poviedky najmladšej generácie adeptov slovesného umenia. Aby sa ich autori aj po rokoch mohli vrátiť nielen k svojim začiatkom, ale tiež k raným prácam iných začínajúcich básnikov a prozaikov, ocenených v literárnych súťažiach. Popri už tradičných, uznávaných a mediálne známych vzniklo v ostatných rokoch viacero nových literárnych súťaží, regionálnych i celoslovenských, uchádzajúcich sa o priazeň tvorcov rozličných vekových kategórií. Nemožno povedať, že na všetky sa posielajú práce vždy rovnakej kvality, ale v každej je napokon čo oceniť. Svedčí to o tom, že na Slovensku postupne vzniká solídne autorské zázemie. Veľa kultivovaných mladých ľudí hľadá ten správny tón, svoj spôsob sebvýjadrenia. Pre ich tvorbu je príznačná sviežosť videnia, emocionalita. Právom túžia po uznaní nielen svojich priateľov a rovesníkov, ale najmä profesionálov, členov odborných porôt. Básnikov, spisovateľov, literárnych vedcov a kritikov či redaktorov literárnych časopisov. Každoročné stretnutia účastníkov literárnych súťaží sú vítanými tvorivými dielňami, vytvárajúcimi priestor na prezentáciu, konfrontáciu a výmenu skúseností. Talent sa môže objaviť kdekoľvek, aj v tom najodľahlejšom kúte Slovenska. Spočiatku nie vždy musí mať veľké sebavedomie, niekedy je to práve naopak. O to príjemnejšie prekvapí, keď zažiarí v menej známej literárnej súťaži. Všetky bez rozdielu otvárajú dvere do literatúry a naše zborníky chcú byť pri tom. Aby neplnili len funkciu elektronického archívu, ale prostredníctvom literárnych klubov sa stali živým sprievodcom po najčerstvejších stopách najmladšej literatúry na Slovensku. S potešením konštatujeme, že sú to stopy dosť výrazné. Nielen básne Kataríny Džunkovej či poviedky Aleny Sabuchovej presvedčia svojou vyzretosťou. Od viacerých autorov zastúpených v týchto zborníkoch sa už čoskoro dočkáme prvých knížiek. Na ich náročnej, no zároveň okúzľujúcej a podmanivej ceste za plnohodnotnou literatúrou im želáme veľa tvorivých síl.

Pri zostavovaní tohoročného zborníka *Chtiví svetla II.* sme rovnako ako vlani nezasahovali do jednotlivých textov a ponechali sme ich v autorskej úprave. Všetky už prešli niekde hustejšími, niekde redšími sitami porôt, a našou úlohou nebolo hodnotiť, ale zaznamenať.

PhDr. Ján Tazberík, CSc.

generálny riaditeľ

Národného osvetového centra,
spisovatelia **Peter Jaroš, Július Balco**

Poézia ako stvoriteľ svetla

Som veľmi rád, že zborník Chtiví svetla začína žiť. Začína, respektíve vo svojom druhom roku už naozaj žije a tvorí jedinečné, dovoľm si tvrdiť, dobové svedectvo o umeleckých ambíciách nastupujúcej generácie literárnych tvorcov. Podobný projekt mal existovať už dávno. A to najmä z dôvodu komparácie, respektíve možnosti vytvorenia v podstate správy o mladej slovenskej literatúre. Rád by som upozornil na fakt, ktorý vytvára zo zborníka Chtiví svetla ojedinelý almanach. Je to príležitosť utvoriť si vlastný čitateľský názor na tvorbu konkrétneho autora či autorov. V dnešnej dobe, keď sa recipientovi pričasto ponúka názor akože zasväteného, akože odborníka, je tento počín vzácny. Núti totiž čitateľa myslieť. Núti čitateľa, aby sa nespoliehal na úsudok niekoho iného, i keď treba, prirodzene, prihliadať na rozhodnutie poroty, ktorá príspevok vybrala a ocenila. Nazdávam sa však, že práve vďaka porotcom má čitateľ zborníka Chtiví svetla uľahčenú situáciu, pretože tí mu veľmi pomohli oddeliť zrno od pliev. Viem z vlastnej redakčnej skúsenosti, koľko úsilia stojí čítanie rukopisov mladých autorov a ako často vyjde nazmar snaha nájsť dobrú báseň či poviedku. Preto chcem vysloviť všetkým porotcom vo všetkých literárnych súťažiach poďakovanie, lebo pričasto sa stáva, že namiesto písania vlastnej tvorby uprednostnia tvorbu cudziu, aby jej pomohli vykľuť sa zo zásuviek a uzrieť svetlo.

Poézia mladých básnikov na Slovensku v roku 2008 neprekvapila. Neprekvapila tým, čo sa vie už niekoľko rokov. Katarína Džunková je naozaj výrazným talentom s jedinečným poetickým videním sveta, ktorý je miestami až pripoetický, no skrátka, taká je Katka a to je dobré. Teším sa na jej debutovú zbierku básní. Ďalej by som upriamil pozornosť na prvú dvornú dámu Evu Bačinskú. Tvorba Evy Bačinskej je viac naturalistická, drsnejšia, miestami trpkjšia, hrubšia, zemitejšia. Kým Katarína Džunková pláva v metaforickom roji meteorov s vedomím, že ju žiadny nezasiahne, Eva Bačinská si je zásahu vedomá a nebráni sa mu, ba dokonca ho vyhľadáva. Myslím si, že aj u tejto autorky je debutová zbierka poézie „na spadnutie“. Treťou do dámskeho triumvirátu je Lýdia Sobeková, ktorej básne sú akoby vyvanutím do priestoru duchovna. Do miest, kde sa krehkosť snúbi s nehou, a pritom

sú dostatočne silné, aby na svojich motýľích krídlach dokázali rozvešovať po vesmíre slnká. Každá z troch poetiek, respektíve poetík, by bola hodná samostatnej analýzy, no na to momentálne miesta niet, avšak do vašej pozornosti odporúčam ich diela. Taktiež si všimnite a prečítajte tvorbu Renáty Kuljovskej, Samuela Žideka, Romana Beňa, Petra Staríčka, Martiny Bolekovej, Stanislava Šubíka či Reného Kaminského a všetkých, ktorých básne sú publikované nielen v tomto zborníku. Pretože, a teraz hovorím najmä k mladým autorom: aby vedel básnik či prozaik tvoriť kvalitné diela, musí čítať aj tvorbu iných autorov a tým sa neustále zdokonaľovať.

Drobnú výčitku adresujem súťažiacim, ktorí poslali do viacerých súťaží rovnaké alebo takmer rovnaké verše. Nie je to správny postup ani prístup. Každý cyklus či blok básní by mal byť jedinečný. Je kontraproduktívne, ak autor napríklad vyhrá dve súťaže s takmer rovnakou tvorbou, lebo úlohou literárnych súťaží nie je umiestniť sa na prvom, druhom či treťom mieste (nazdávam sa, že finančné ani iné ocenenia nie sú priveľmi motivačné), ale konfrontovať svoje diela s ostatnými a vzájomne sa poeticky aj ľudsky obohacovať. Na záver chcem vyzdvihnúť všetkých, ktorých pričinením zborník Chtiví svetla II. vznikol, zaslúžia si naše poďakovanie a úctu.

Boris Brendza

šéfredaktor časopisu

pre mladú literatúru a umenie Dotyky

Farebná krajina

Vždy som chcel napísať krátke zamyslenie s názvom Farebná krajina. Najviac vtedy, keď som bol vydavateľským redaktorom a literárnym kritikom, teda v čase, keď mi prechádzalo rukami množstvo rukopisov a kníh našich i zahraničných autorov. Bolo úžasné mať okrem sveta, v ktorom som žil, ešte iný, paralelný svet – svet literatúry. Redigujúc rukopisy, pomáhal som ho skrásťovať, píšuť o knihách, pomáhal som ho odkrývať pre iných alebo sa s nimi podeliť o svoje zážitky.

Pevne som veril, že aj mne sa raz podarí stvoriť podobný alebo ešte krajší svet, do ktorého budem môcť pozvať svojich čitateľov bez toho, aby som sa zaň musel hanbiť. Viac, že bude pestrý ako farebná krajina, kde sa túlam od detstva, odvtedy, ako sa mi dostala do rúk prvá knižka. Hádám nemusím pripomínať, že je to stále tá istá, a predsa zakaždým iná krajina. Krásna svojou premenlivosťou a tajomná svojimi novými, ešte neobjavenými a neodhalenými zákutiami. Keď otvárame dobrú knihu, nikdy nevieme, na aký parádny výlet, ak chcete, dobrodružstvo, sa práve vydávame.

Myslím si, že je to tak preto, lebo ani autor netušil, čo všetko ho na tej dlhej a namáhavej ceste stretne. Sledujúc myšlienku a prekonávajúť choroby každého tvorivého procesu: pochybnosti a neistotu, tápanie a úbytok síl. Žiaľ, niekedy aj bezradnosť, bezvýchodiskovosť a zúfalstvo. Lenže aj to sa dá prekonať, ak spisovateľa neopustia jeho najvernejší druhovia: trepezlivosť a viera.

A hádam aj trocha zaslúženého šťastia. Keď už ako plavec na konci s dychom zrazu dovidí na druhý breh, cieľ svojej cesty. Keď síl začne pribúdať a tempo sa začne opäť zrýchľovať. Skrátka a dobre, keď autor chytí druhý dych. V dobrej viere a nádeji, že to všetko predsa len malo zmysel. Poviete si, tvorivá extáza, ale kto vie, koľko za tým bolo márných snáh a zbytočného úsilia? Navonok márných snáh, zdanlivo zbytočného úsilia.

Chcem povedať, že na tú dlhú a namáhavú cestu sa nikto nemôže vydať nepripravený. Len čítaním dobrej beletrie a písaním sa autor môže vypracovať, prekonať detské choroby tvorby. Zbaviť sa sentimentálnosti a melodramatickosti, cynizmu a predstierania, povrchnosti a neúprim-

nosti. Nazdávam sa, že tie neraz súvisia iba s hľadaním témy súvisiacej s ľudským i autorským dozrievaním, hľadaním svojho vlastného štýlu a poetiky, akéhosi autorského vierovyznania. To preto sú literárne etudy také dôležité.

Ak má autor vážnu tému, osobitý štýl a nezameniteľnú poetiku, stáva sa spisovateľom a pozýva svojho čitateľa do farebnej krajiny, kde sa čitateľ môže cítiť príjemne a dobre. Nepochybne aj vďaka tomu, že sa nedozvie o tom, s akou námahou a vypätím síl ju autor stvoril. Môže však vytušiť a vyhmatať, čo všetko pred ním zatajil a ukryl, kde sa v krajine berie tá neznáma energia nahromadená a uložená vo vrstevniciach. Povestné hemingwayovské dve tretiny ľadovca pod morskou hladinou. Keď sa to niekomu podarí, môžeme už hovoriť o kumšte.

Na rozdiel od čitateľa je spisovateľ bohatší o skúsenosť, ak chcete, poznanie, ktoré pred čitateľom zostáva zahalené rúškom tajomstva. Je ním samo písanie, sám tvorivý proces. Istý čas som učil a svojim žiakom som vravieval: „Ak príbeh nemá dobrú pointu, viem to, ale neviem, prečo je to tak. Viem len, že je zlé. Aj to, kedy je dobrá, kedy som utrafil. Tvorba je vedomý proces, no niektoré veci nezaznamenávame ani nevymýšľame, lebo prichádzajú samy. Odkiaľ? To keby som vedel.“

Ozaj, prečo mám niekedy pocit, že nepíšem ja, ale niekto iný, čo mi celý čas vedie ruku, akoby ma sprevádzal po doteraz nepoznanej, a predsa dôverne známej krajine? Nieкто, čo mi stále dýcha na krk, komu načúvam, kto mi diktuje. Kto je to?

Ďalšie otázky: Prečo počas písania stretávam ľudí, ktorí sa stali predobrazom mojich postáv, hoci som ich predtým celé roky nevidel, prečo mi moje postavy kladú otázky, ktoré som nečakal a na ktoré neviem odpovedať, prečo sa nedajú odohnať a vylúčiť z hry, prečo sa mi pletú do cesty.

To keby som vedel. Čo ma núti písať a prečo som pri tom šťastný. Akoby som bol iba na prechádzke vo farebnej krajine svojich túžob a predstáv, svojich denných a nočných snov. Očarený krásou.

Len ja viem, aká to bola dlhá a namáhavá cesta. Vraciam sa z nej s pocitom, akoby som doloval v bani. Pre jednu jedinú hrudku zlata, zavše len zrnko. A aj to sa mi prikotúľalo k nohám akoby náhodou a nevedno odkiaľ. Ako pointa príbehu, ktorý stálo za to napísať a ktorý si hodno prečítať.

Medzi prácami v literárnych súťažiach, ktoré sa uskutočnili roku 2008, boli aj také, čo ma presvedčili, že ich autori to myslia s písaním naozaj vážne. Sú to autori, ktorí majú nielen čo povedať, ale vedia už aj to, ako to povedať. Viac, idú pod kožu a režu do živého, neuhýbajú pred nikým a pred ničím a zostávajú verní svojmu videniu toho, čo ich trápi a znepokojuje. A čo je najdôležitejšie, nezabúdajú pri tom žiť. Vedia, že bez toho to nejde, že skúsenosť je základom každej trvalej a zmysluplnej stavby.

Želám im, aby bol ich vnútorný svet bohatý na silné zážitky a aby mali dostatok odvahy a trpezlivosti pri hľadaní ešte nevychodených literárnych chodníkov.

Bystrík Šikula

zástupca šéfredaktora
Slovenských pohľadov

LITERÁRNY ZVOLEN

Celoštátna súťaž autorov v literárnej tvorbe

17. – 18. októbra 2008 vo Zvolene

Odborná porota

Peter Jaroš (predseda), Alexander Halvoník, Ján Petrík

Vítazi v kategórii poézia

1. miesto – Katarína Džunková: *xxx, xxx, xxx, xxx, xxx*
2. miesto – Peter Staríček: *Pamäť, xxx, Sidžo o stúpaní, Sidžo o stvorení, Clona (tieňové sidžo)*
3. miesto – Martina Boleková: *slovo, střípnutie, výboj, kameniem, „šifry“*

Vítazi v kategórii próza

1. miesto – Peter Šrank: *I Love Zuna*
2. miesto – Viktória Laurent-Škrabalová: *Šialenstvo*
3. miesto – Michal Baláž: *Čudný typ*

Cena primátora mesta Zvolen

Jakub Námešný: *Ďaleko do konca*

Cena Krajskej knižnice L. Štúra vo Zvolene

Lýdia Sobeková: *xxx, xxx, xxx, xxx*

LITERÁRNA SENICA

XXII. ročník celoslovenskej súťaže autorov v literárnej tvorbe

4. decembra 2008 v Senici

Odborná porota pre poéziu

Dana Podracká, Ján Majerník, Pavol Pius

Odborná porota pre prózu

Július Balco, Peter Valček

Hlavná cena predsedu Trnavského samosprávneho kraja

Katarína Džunková: *xxx, Berlín, xxx, Katunko, xxx*

Cena Literárneho informačného centra

Marika Smoroňová: *Tam... vo mne, Učesaní časom, xxx, Držiac plechové uško, 69 a viac vecí, ktoré na tebe milujem, Že život*

Víťazi v I. kategórii – poézia

1. miesto – Linda Šagátová: *Aký názov... (a bez peňazí), Ešte 49 veršov, A o čom, Šťastie na okná, Jedna je málo*
2. miesto – Lukáš Počatko: *Inšpirácie z Titanicu, Cukroví trpaslíci*
3. miesto – Andrea Cuperová: *Haiku básne*

Víťazi v I. kategórii – próza

1. miesto – Ján Miloslav Tazberík: *Svety od vedľa*
2. miesto – Radovan Potočár: *Vzduchovka*
3. miesto – Lukáš Počatko: *Za čo vďačím slovenčine*

Víťazi v II. kategórii – poézia

1. miesto – Martina Doričová: *Na mňa sa vždy usmeje*
2. miesto – Eva Stasinková: *Jesenné snenie, Fantázia, Ošial vojny*
3. miesto – Veronika Pachová: *Alkoholikum, V divadle, Moja Alternatíva, xxx, Báseň festivalovej noci, Panenstvo*

Víťazi v II. kategórii – próza

1. miesto – Damian McBlack (Denis Bím): *Marionin obrad*
2. miesto porota neudelila
3. miesto – Tomáš Čačko: *Falldhar Cestovateľ*
3. miesto – Ján Švihra: *Búrka v chráme*

Víťazi v III. kategórii – poézia

1. miesto – Eva Bačínská: *Na hojdačke, ... et in pulverem reverteris, Nesplnený sen, Prečo sa pri lúčení usmievame*
2. miesto – Eva Malíková: *Cudzinec, Premena, Modlitba, Žobráci dúfajú, Minca v piesku*

3. miesto – Michaela Gerová: *In extremis, Neha, Januárová, Zmeny, Domov*

Víťazi v III. kategórii – próza

1. miesto – Mária Kolajová: *Najhorší deň*
2. miesto – Katarína Džunková: *Sestra*
3. miesto porota neudelila

NOVOMESKÉHO NITRA**7. ročník literárnej súťaže mladých autorov**

3. júla 2008 v Nitre

Odborná porota

prof. Andrej Červeňák, DrSc., doc. PhDr. Igor Hochel, PhD., Mgr. Iveta Verešová

Víťazi v I. kategórii – študenti stredných škôl – poézia

1. miesto – Barbora Žilecká: *xxx, xxx, Neskoro, xxx*
2. miesto – Renáta Kuljovská: *Šialene mi pripomínaš leto...*
3. miesto – Miloš Herda: *Nezaradený, Anjel fantázie, Slniečnice, Cesta spráchnivená*

Víťazi v I. kategórii – študenti stredných škôl – próza

1. miesto – Diana Serenčková: *Vražda duše*
2. miesto – Zuzana Rusnáčeková: *Sila prírody*
3. miesto – Lucia Maková: *Zrodenie v daždi*

Víťazi v II. kategórii – študenti vysokých škôl a mladí ľudia do 30 rokov – poézia

1. miesto – Lýdia Sobeková: **, *, *, **
2. miesto – Katarína Džunková: *xxx, xxx, xxx, xxx*
3. miesto – Ľuboš Lehocký: *Vily neexistujú, Roztopašnica*

Víťazi v II. kategórii – študenti vysokých škôl a mladí ľudia do 30 rokov – próza

1. miesto – Brigita Horváthová: *V žiali žiarlivosti*
2. miesto – Mária Vöröšová: *Vyzrievanie...*
3. miesto – Peter Valášek: *Incident s mačkami*

Víťazi v III. kategórii – tematickej – „Európan Ladislav Novomeský“

Cena poslanca Európskeho parlamentu Ing. Vladimíra Maňku

Veronika Kostilníková: *Európa v budúcnosti*

Cena predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja

Martina Majerová: *V jeden deň po mnohých rokoch, Zaslepenie utrpením*

Cena primátora mesta Nitra

Martina Štofková: *Alpské zápisky, História na kolesách, Kvapka lásky, Tanec radosti a plodnosti. Tmavý svet*

Cena rektora Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Simona Krovínová: *Mena, Prehľad, Čiary, Komik*

JAŠÍKOVE KYSUCE

Celoslovenská literárna súťaž mladých prozaikov

25. novembra 2009 v Čadci

Odborná porota

Marián Grupač, Marek Mitka, Miloš Jesenský

Hlavná cena

(udeľuje Kysucká knižnica v Čadci)

Anna Vlčková: *Migove*

Prémie Slovenského literárneho fondu

Mariana Záhorová (pseud. Mika): *O podivných okolnostiach očistenia mena rodiny Fera Zrážku*

Eva Bačinská: *Tvojich dvanásť krstných mien*

Marek Mittaš: *Bezbranný*

Cena Jozefa Hnitku

(udeľuje Kysucká kultúrna nadácia)

Katarína Vargová: *Anna jednoducho musí*

XIII. GORAZDOV LITERÁRNY PREŠOV

Celoslovenská súťaž v tvorbe duchovnej poézie, prózy a drámy s medzinárodnou účasťou

6. decembra 2008 v Prešove

Odborná porota

doc. PhDr. Marta Součková, PhD., doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc.,
PhDr. Peter Karpinský, PhD.

Víťazi v kategórii poézia

1. miesto – Samuel Židek: *Drevo, Anjel (pre Starkú)*
2. miesto – Nina Kolárová: *Oči pobláznené snehom*
2. miesto – Mária Polomská: *P. S.: PreSila, Záruka dňa*
3. miesto – Júlia Gallová: *Perspektíva budúcnosti*
3. miesto – Marika Smoroňová: *Pohľad maku, Cintorín, Držiac plechové uško, Slnkonená*

Víťazi v kategórii próza

1. miesto porota neudelila
2. miesto – Jana Necpalová: *Neznámy*
3. miesto – Lucia Tomaschová: *xxx*

O CENU SLOVENSKEHO UČENÉHO TOVARIŠTVA 2008

X. ročník celoslovenskej literárnej súťaže

Vyhlasenie výsledkov 14. – 15. mája 2009 v Trnave

Odborná porota

PhDr. Teodor Križka (predseda), PhDr. Adriana Horváthová, ThLic. mons. Vendelín Pleva, riaditeľ Spolku svätého Vojtecha v Trnave, Ing. Štefan Bošňák, primátor mesta Trnava, PhDr. Jozef Brunclík, PhD.

Hlavná cena predsedu Trnavského samosprávneho kraja

Katarína Džunková: *xxx, xxx, xxx, xxx, xxx*

Cena primátora mesta Trnava

Pavel Pollák: *Visvetlení*

Cena riaditeľa Spolku svätého Vojtecha

Ján Kottra: *Z lásky k nám*

Cena Matice slovenskej

Imrich Jesenský: *Dedičstvo otcov*

Poézia začiatočníci

1. miesto – Jana Kašparová: *Dážď, Spomienka, Konečné riešenie, Skladám sa zo snov*
2. miesto – Aňa Tomková: *Prekliata, Nie putá, Vtieraš, Opadáva, Tvoja prítomnosť*
3. miesto – Margita Schmidtová: *Začiatonické úlety (s kozorožcom)*
3. miesto – Elena Kollárová: *To ticho v nás, Božská kráľovná, Spomienky*
3. miesto – René Kaminský: *Breza v jeseni*

Poézia pokročilí

1. miesto – Lýdia Sobeková: *jeseň, spoveď, je tmavé ticho, uprostred mesta, nie si jediný*

2. miesto – Zdenka Laciková: *Čelom k nebu*
3. miesto – Eva Jerábková-Chabadová: *Lipa, Nedobytná, Píšu..., Svetové strany, O pôvode druhov*
3. miesto – Ján Račko: *Spoveď, Modlitba, O hľadani*
3. miesto – Ján Marton: *muchy a lietadlá, správca neba, kladivo*

Próza začiatočníci

1. miesto – Zuzana Hudecová: *Na pive s krokodílom*
2. miesto – Jana Cyprichová: *Cesta slasti a utrpenia*
3. miesto – Radoslav Kačur: *Ivankin cencúľ*

Próza pokročilí

1. miesto – Štefan Šimko: *Domáca výchova beštie*
2. miesto – Jozef Páleník: *Rozhovor v tmavom kupé*
2. miesto – Anežka Szabóová: *Škovránok a orol, Padajúce pierko*
3. miesto – Ladislav Horváth: *Stretnutie*
3. miesto – Milada Turianska: *Quasireportáž z volieb v quasivesmíre*

MLADÁ SLOVENSKÁ POVIEDKA

Celoslovenská súťaž mladých autorov

20. júna 2008 v Dolnom Kubíne

Odborná porota

prof. PhDr. Eva Kollárová, PhD. (predsedníčka), prof. PhDr. Etela Farkašová, CSc., PhDr. Marián Lapitka, Mgr. Július Balco, PhDr. Jozef Brezovský

Víťazi v I. kategórii

1. miesto – Katarína Vargová: *Prídu aj tie lepšie časy*
2. miesto – Tatiana Karkošková: *Vždy nás niekto podrží*
3. miesto – Daniel Jankovský: *Poklad*
3. miesto – Ján Miloslav Tazberík: *Ten nádherný nový svet*

Víťazi v II. kategórii

1. miesto – Veronika Labancová: *Figuratio*

2. miesto – Zuzana Kubeková: *Petresovské defekty*
3. miesto – Anežka Guziarová: *Chrumkavý šalát*
3. miesto – Dávid Muráň: *3 smrti Franca Dickensa*

Víťazi v III. kategórii

1. miesto – Jana Takáčová: *Kalimera*
2. miesto – Martin Hlavatý: *Harmonikár*
3. miesto – Anežka Szabóová: *Ahoj, Nikola!*
3. miesto – Kamila Zamborová: *Môj svet*

GERBÓCOVA LITERÁRNA SNINA

VII. ročník autorskej literárnej súťaže

21. novembra 2008 v Snine

Porotca pre kategórie C, D – stredné školy a dospelí

Dušan Míkolaj

Cena primátora mesta Snina

Jozef Dzurjak: *Lyrické verše*

Poézia (kategória C)

1. miesto – Renáta Kuljovská: *xxxx, xxx, xxx, xxx, xxx, Vo vlaku, Niekde*
2. miesto – Mária Budzáková: *Lúbi-nelúbi, xxx*
3. miesto – Ivana Králiková: *Takmer rozprávka*

Próza (kategória C)

1. miesto – Mária Balgová: *Keď je telo a hore sú len plechovky*
2. miesto – Ivana Čerňanová: *Zmena*
3. miesto – Mária Kolajová: *Koniec fantastického života*

Poézia (kategória D)

1. miesto – Helena Danišová: *Líham si do leta..*
2. miesto – Andrea Dudiaková: *Londýnske blues*
3. miesto – Roman Beňo: *Slamienka*

Próza (kategória D)

1. miesto – Monika Varsányiová (Mona Salamon): *Pred okienkom, za okienkom*
2. miesto – Gabika Kodajová: *Manželia*
3. miesto – Emília Molčániová: *Fúrik*

CENA FANTÁZIE

Literárna súťaž o Cenu časopisu Fantázia,

ktorej výsledky boli vyhlásené na 16. medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka 8. novembra 2008 v Bratislave

Odborná porota

Zuzana Kamenská, Aneta Čižmáriková, Jozef Girovský, Róbert Dyda, Ivan Pullman

1. miesto, **Cena Fantázie** – Lívia Hlavačková: *Črepiny*
2. miesto – Zuzana Gajdošová: *Dar*
3. miesto – Jozef Karika: *Dedičstvo zeme*

Cena Bibliotéky

Diana Majerová: *Čas nelahkých rozhodnutí*

KEĎ SI VYMÝŠLAM...

IX. ročník celoslovenskej literárnej súťaže sci-fi poviedka

16. apríla 2008 vo Vrbovom

Odborná porota pre I. kategóriu

PhDr. Mária Mikušová, Mgr. Nina Mikušová, Mgr. Mária Adamcová

Odborná porota pre II. kategóriu

MUDr. Žižka, Mgr. Miloš Ferko, PhD., Mgr. Zuzana Koišová

Víťazi v I. kategórii

1. miesto – Mária Veronika Hovoričová: *Kráľovná hľadá sneh*
2. miesto – Barbora Bocková: *Monitoring*
3. miesto – Kristína Briediková: *Len taká obyčajná lopta*
3. miesto – Jana Potočárová: *Život budúcnosti*

Víťazi v II. kategórii

1. miesto – Peter Balko: *Soul never die*
2. miesto – Michal Čerňanský: *Technomág*
3. miesto – Anna Goneková: *Návrat z nenávratna*

DNI MATEJA HREBENDU**Literárna súťaž nevidiacich a slabozrakých v rámci****14. hrebendovských dní v Martine**

15. júna 2008

Odborná porota

Peter Jaroš, Ján Petrík, Július Balco

Poézia (deti)

1. miesto – Simona Nováková: *Nový rok, Náplň srdca*
2. miesto – Matúš Marcin: *Vianoce*
3. miesto – Lubomír Kačica: *Báseň pre teba*

Próza (deti)

1. miesto – Dávid Stupár: *O koňovi a oslovi* (bájka), *Zrodenie Zeme, Dobrí ľudia nefajčia*
2. miesto – Dominika Ružičková: *Nespokojný vianočný stromček*
3. miesto – Dominika Alexandrová: *Láska, Zima* (umelecký opis)

Poézia (dospelí)

1. miesto – Alica Gajanová: *Biela pastelka, Keď bolesť kráča... Život*
2. miesto – Ján Ličko: *Láska k životu, Levoča*
3. miesto – Renáta Oppenbergerová: *Priznanie*

Próza (dospelí)

1. miesto – Ondrej Rosík: *Príhoda z prázdnin*
2. miesto – Pavol Strechay: *Blato sa blyští aj v kaluži*
3. miesto – Renáta Oppenbergerová: *Prvé ozajstné Vianoce*

Aforizmy – epigramy

1. miesto – Josef Zbranek: *Dôchodca, Smrteľný hriech, Kauzy, Protichodné informačné toky, Všeobecná Nedôvera*

BENEDIKTOVA LITERÁRNA PRIEVIDZA**II. ročník literárnej súťaže**

25. novembra 2008 v Prievidzi

Odborná porota

Mgr. Vladena Teslíková (predsedníčka), Mgr. Michal Briatka, Diana Láslopová, Mgr. Miloš Ferko, PhD.

Víťazi v I. kategórii od 15 do 20 rokov**Poézia**

1. miesto – Eva Bačinská: *Asociál, Minulosť, Rekviem nenapísaným básňam*
2. miesto – Nina Kollárová: *S tebou som len, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, Po tvojom odchode*
3. miesto – Marika Smreková: *Za oknom je svet iný*

Víťazi v I. kategórii od 15 do 20 rokov**Próza**

1. miesto – Alena Sabuchová: *Papuče*
2. miesto – Mária Kolajová: *Dážď, Dve, Koniec fantastického života*
3. miesto – Mária Balgová: *Blázon, Tabuľka*

Víťazi v II. kategórii od 21 do 50 rokov**Poézia**

1. miesto – Vlasta Špircová: *Splývam, Daždím, Stúpam, Dýcham*
1. miesto – Anna Tomková: *Prietrž chvíľ, Vraký snov, Nebo mi steká, Vtieraš do mňa*
2. miesto – Gabriela Grznárová: *Snehulienkový syndróm, Skratky, Cigánska balada*
3. miesto – Roman Beňo: *Oziminy, Pes a poštar, Výstielka*

Víťazi v II. kategórii od 21 do 50 rokov**Próza**

1. miesto – Jarmila Durániková: *Adaptácia* (úryvok)
2. miesto – Lukáš Krivošík: *Rok Proroka*
2. miesto – Miroslav Hromada: *Káva*
3. miesto – Alica Bartková: *Masky*

Víťazi v III. kategórii od 50 rokov**Poézia**

1. miesto – Miroslav Kapusta: *Čítanie z dlane, Ráno ako každé iné, In corde matris, K večeri, aj keď príliš zavčasu*
2. miesto – Veronika Hoffmannová: *Sme ako kamienky, POĎ..., Si kvapka z mojej krvi*
3. miesto – Tibor Pupala: *Archetyp lásky, Nostalgia*

Víťazi v III. kategórii od 50 rokov**Próza**

1. miesto porota neudelila
2. miesto – Gabika Kodajová: *Chýbaš mi*
3. miesto – Jaroslav Krajňák: *Volala sa Jana*

LITERÁRNE ŠURANY**XVI. ročník súťaže mladých začínajúcich autorov****od 18 do 35 rokov, ktorí knižne nepublikovali**

27. septembra 2008 v Šuranoch

Odborná porota

Marián Grebáč, Marianna Grznárová, Ján Litvák

Víťazi v kategórii poézia

1. miesto – Eva Bačinská: *... et in pulverem reverteris, nesplnený spln, Na hojdačke, Nosy, Slaný čaj*
2. miesto – Roman Beňo: *Pred cestou, Slamienka, Hlad, Na kľúč*
3. miesto – Ľuboš Lehocký: *xxx, Víly neexistujú, Roztopašnica, xxx, xxx, xxx, xxx, Príchod Krista, JAR, LETO, JESEŇ, ZIMA, xxx, xxx, Pomaly*

Víťazi v kategórii próza

1. miesto – Peter Balko: *Slničnica a papierové draky*
2. miesto – Kristína Kara: *Sestra*
3. miesto – Martin Piko: *Slančíkovo*

O DÚHOVÚ LAMPU Z KRAJINY ZÁZRAČNO

XVI. ročník celoslovenskej súťaže

10. októbra 2008 v Žiline

Odborná porota

Teodor Križka (predseda), Mgr. Ing. Peter Ničík, Beáta Jarošová

Víťazka a držiteľka hlavnej ceny – Dúhovej lampy

Katarína Džunková: xxx, xxx, xxx, *Katunko, Fínsko, xxx, xxx*

Víťazi v kategórii poézia

1. miesto – Eva Bačinská: *Nesplnený spln, Zátišie s fialkami, Deravou flautou*

1. miesto – Bohdana Ondrášková: *Posledná večera, Stena medzi nami, Záchrana, Bez puta, Podkožné malby*

2. miesto – Michaela Gerová: *Vo dvoje, Romantické, Domov, Sparno, Smäd, In extremis*

3. miesto porota neudelila

Víťazi v kategórii próza

1. miesto – Marek Urban: *Tak toto, úprimne povedané, neviem pomenovať*

2. miesto – Mária Bažányová: *Uväznená*

3. miesto – Veronika Víghová: *Čaro saponátových bublín verzus ženské slabôstky*

DETSKÁ ROZPRÁVKOVÁ ŽILINA

I. ročník Celoslovenskej literárnej súťaže

pre deti do 13 rokov

10. decembra 2008 v Žiline

Odborná porota

Toňa Revajová, Katarína Mikolášová, Jana Necpalová

Ocenení v I. kategórii

1. miesto – Natália Jančárová: *O tom, ako sa mesiace hádali*

2. miesto – Tereza Bartoňová: *Krasava a hlúpy Jano*

3. miesto – Nikola Bartková: *Ako si kozička Eliška našla capka Františka*

Ocenení v II. kategórii

1. miesto – Lukáš Počatko: *Zrnko ryže*

2. miesto – Martin Belán: *Jeleň a jaguár*

3. miesto – Terézia Vladovičová: *Jednorozec Maffy*

PETRŽALSKÉ SÚZVUKY FERKA URBÁNKA

Celoštátna súťaž začínajúcich autorov

1. októbra 2008 v Bratislave

Odborná porota

doc. PhDr. Braňo Hochel, CSc., Mgr. Jitka Rožnová, Mgr. Marián Heveši

Víťazi v I. kategórii – poézia

1. miesto – neudelené

2. miesto – Agáta Hlavenková: *Každý má svoj sen*

2. miesto – Andrea Černíková: *Jar*

2. miesto – Viktória Reháková: *Lejdinka*

3. miesto – Veronika Krajčovičová: *Aprílové počasie*

Víťazi v I. kategórii – próza

1. miesto – Andrea Černíková: *O komíne, ktorý nechcel, aby sa z neho dymilo*

2. miesto – Veronika Gumanová: *O kvetoch, ktoré rozprávali*

3. miesto – Filip Lastovka: *Povešť o studni priani*

Víťazi v II. kategórii – poézia

1. miesto – neudelené

2. miesto – Linda Šagátová: *Recyklácia Slnka, Mesiac nad tým rozmýšlam*

3. miesto – Jaroslava Kurilcová: *Človek, Voda, Hudba*

Víťazi v II. kategórii – próza

1. miesto – neudelené
2. miesto – neudelené
3. miesto – Miriam Koňáříková: *Modrá suknička*
3. miesto – Viktória Vozárová: *Železný strom*

Víťazi v III. kategórii – poézia

1. miesto – neudelené
2. miesto – Diana Flimelová: *Nechaj ma zomrieť šťastnú, Rozhodnutie*
3. miesto – Lenka Pieterová: *Zastavenie (1), Zastavenie (2)*
3. miesto – Miroslava Novysedláková: *Socha bez úst*
3. miesto – Veronika Mináriková: *My malí bezbranní, na čo sme dávno zabudli*

Víťazi v III. kategórii – próza

1. miesto – neudelené
2. miesto – Ivana Čerňanová: *Zmena*
2. miesto – Michal Formánek: *Stretnutie so samotou*
3. miesto – neudelené

Víťazi v IV. kategórii – poézia

1. miesto – Stanislav Šubík: *Rizling rýnsky, Rizling vlašský, André, Cabernet sauvignon, Enem*
2. miesto – René Kaminský: *xxx, xxx, xxx, xxx, xxx, xxx*
3. miesto – Stanislav Káľavský: *Čo sa mi páči, Si*

Víťazi v IV. kategórii – próza

1. miesto – neudelené
2. miesto – Pavel Sibyla: *Vypustiť opicu z fľaše*
3. miesto – Diana Majerová: *Nedá sa ujsť*
3. miesto – Katarína Ďurčová: *Minulosť prichádza*

Cena riaditeľa Miestnej knižnice, Petržalka

Andrea Cvetkovičová: *Ukryté v betóne*

HREBENDOVA KAPSA**IX. ročník regionálnej literárnej súťaže**

31. mája 2008 v Hnúšti

Odborná porota

Eva Kováčová, Natália Murat-Oravcová, Jozef Moravčík-Jakubovec

Poézia**I. kategória (6 – 11 rokov)**

1. miesto – Diana Ivanová: *Lienka a pavúk, Kúzelník*
2. miesto – Simona Alcnaurová: *Dobré kamarátky*
3. miesto – Lucia Krajčiová a Petra Kršáková: *Lúka*

II. kategória (12 – 15 rokov)

1. miesto – Lenka Nagyová: *Vysvetlenie*
2. miesto – Michal Kojnok: *Poklad*
3. miesto – Anita Sedláková: *Kamarát*

III. kategória (od 16 rokov)

1. miesto – Jana Brndiarová: *Hrdina, Systém sveta, Moja cesta je bez šance*
2. miesto – Denisa Georgievová: *Všade biela*
3. miesto – Radka Moncoľová: *A...*

Próza**I. kategória (8 – 11 rokov)**

1. miesto – Marek Fiľo: *Abeceda, Čísla, Výnimky*
2. miesto a Cena Hrebendovej kapsy
– Nicol Hochholczerová: *Rozprávka o tom, ako sa stal Murko kominárom, Rozprávka o básniacom tuleňovi Martinovi, Rozprávka o opičke bez mena, Víla Lili a zranený kvet*
2. miesto – Dominika Brťková a Simona Alcnaurová: *Čuš*
3. miesto – Svätozár Sčur: *Červená Čiapočka opäť zasahuje*

II. kategória (12 – 15 rokov)

1. miesto – Veronika Masárová: *O čom sa rozprávali kaktusy*

2. miesto – Petra Hirjaková: *Katarína*
 3. miesto – Lenka Ondrušková: *O múdrej sliepočke*

III. kategória (16 – 19 rokov)

1. miesto – Katarína Kobzová: *Rozprávka o Snehulienke a siedmich trpaslíkoch*
 2. miesto – Božena Kolečná: *Prečo!!! Alebo spojenie duší draka a dievčiny bolesťou zo samoty, O malej veselej princezničke a veľkej ľadovej kráľovnej*
 3. miesto – Zuzana Karabínošová: *Úžasný deň, Kráľ bezočivcov*

JANKO HRAŠKO EŠTE ŽIJE

Detská literárno-výtvarná súťaž

30. mája 2009 v Martine

Porota súťaže

Profesor hraškológie Jano Cíger z Mädokýša, Anna Thomková, Zuzka Veváková, Zuzka Herbrychová, Martin Fülöp, Mathej Thomka

Víťazné práce z poézie

Soňa Čičmancová: *Janko – kráľ púšte*
 Marek Florek: *Vohľady*
 Lenka Búchalová: *Zamestnaný Janko Hraško*
 Adriana Ďuranová: *Janko Hraško ide s obedom*
 Katka Mellová: *Janko Hraško v cirkuse*
 Michaela Floreková: *Veľký cestovateľ*
 Karol Holba: *Hrachový sonet*
 Lukáš Kopačka: *Priatelja*
 Miroslava Novyzedlákova: *Vo svete „Janka Hraška“*
 Nikoleta Wechterová: *Skleniko siciliano alebo ako Janko Hraško zatočil s mafiou*

Víťazné prozaické práce

Jana Andrijková: *Lyžovačka s Jankom Hraškom*

Dávid Lázar: *Janko Hraško ešte žije...*
 Linda Redlingerová: *Johny Peas*
 Lívia Lezová: *Janko Hraško a veľmi naliehavý prípad*
 Samuel Turanec: *Janko Hraško zblúdil*
 Marián Gábel: *Darček pre mamičku*
 Mária Digoňová: *Splnený sľub*
 Soňa Mládková: *Janko Hraško čelí súdu!*
 Gabriela Šestáková: *Trampoty Janka Hraška*
 Timotej Filípek: *Janko Hraško a slimáky*
 Jozef Michal Mintal: *Hrašok dobýva Európu*
 Matúš Hliboký: *Janko Hraško ešte žije*

OBSAH

Marek Maďarič:	
Úvodné slovo	3
PhDr. Ján Tazberík, CSc., Peter Jaroš, Július Balco:	
Pestrá paleta literárnych ambícií	4
Boris Brendza:	
Poézia ako stvoriteľ svetla	6
Bystrík Šikula:	
Farebná krajina	8
Súťaže	
Literárny Zvolen	11
Literárna Senica	11
Novomeského Nitra	13
Jašíkove Kysuce	14
XIII. Gorazdov literárny Prešov	15
O Cenu slovenského učeného tovarišstva 2008	16
Mladá slovenská poviedka	17
Gerbócova literárna Snina	18
Cena Fantázie	19
Keď si vymýšľam	19
Dni Mateja Hrebendu	20
Benediktova literárna Prievidza	21
Literárne Šurany	23
O dúhovú lampu z krajiny Zázračno	23
Detská rozprávková Žilina	24
Petržalské súzvuky Ferka Urbánka	25
Hrebendova kapsa	26
Janko Hraško ešte žije	28

Chtiví svetla II

Zborník víťazných prác autorov z 18 literárnych súťaží
na Slovensku v roku 2008

Zostavili:

PhDr. Ján Tazberík, CSc., Mgr. Peter Jaroš, Mgr. Július Balco

Jazyková úprava: PhDr. Katarína Vrablicová

Vydalo: Národné osvetové centrum s finančným príspevkom MK SR

Zalomenie textu: Mgr. Viera Maťašíková

Tlač: Národné osvetové centrum

Rok vydania: 2009

ISBN: 978-80-7121-310-9